



# **GemeenteBelangen Het Hogeland**

## **Samenvatting verkiezingsprogramma**

**“Hart voor Het Hogeland”**

**STEM 21 NOVEMBER 2018 op GB HET HOGELAND!**

## INHOUD

1.	INWONERS EN HUN GEMEENTE.....	3
	Kindergemeenteraad.....	3
2.	STERKE ECONOMIE EN HAVENS.....	3
	Uitbreiding met draagvlak en respect voor de omgeving.....	3
	Havenwethouder en vestigingsbeleid.....	4
	Dorpenbeleid.....	4
	Revolverend fonds voor bedrijfsovernames.....	4
	Spoelzee.....	4
3.	WERKGELEGENHEID VOOR IEDEREEN.....	4
	Campus Het Hogeland.....	5
4.	BETAALBAAR EN VEILIG WONEN.....	5
	Gemeente als steun en toeverlaat.....	5
	Rechtsbijstandsfonds.....	5
	Ruimte voor woningbouw.....	5
	Verpaupering.....	6
	Erfgoedcommissie en bescherming van ons waardevol cultuurlandschap.....	6
5.	ZORG IN DE DORPEN. RUIMTE AAN DE COOPERATIE-GEDACHTE.....	6
	Meer ouderenvoorzieningen.....	6
	De inclusieve samenleving.....	6
6.	STERK VERENIGINGSLEVEN;.....	7
	Stel dorp en wijkbudgetten in.....	7
	Meer sporten.....	7
	Cultuurmanifest en vernieuwing.....	7
7.	ONDERWIJS OP PEIL EN BEREIKBAAR;.....	7
	Passend onderwijs.....	8
8.	OMGEVING IS AANTREKKELIJK EN SCHOON!.....	8
	Onkruid te lijf!.....	8
9.	HOGELAND MOET BETER BEREIKBAAR WORDEN.....	8
	Onze lange termijn ambitie.....	8
	Meer fietspaden.....	8
10.	WE ZIJN EEN AANTREKKELIJK TOERISTISCH GEBIED.....	9
11.	WE GAAN GOED OM MET DE FINANCIEN.....	9
12.	KRACHT IN DE SAMENLEVING BRENGEN IS PRIMA,.....	9
	MAAR HET MOET NIET LEIDEN TOT EEN VERGROTING VAN DE TWEEDELING IN DE MAATSCHAPPIJ.....	9
	Onze speerpunten.....	10

## 1. INWONERS EN HUN GEMEENTE

Inwoners maken de gemeente. Inwoners helpen elkaar en zij die dat niet kunnen moeten worden geholpen. De Gemeenteraad vertegenwoordigt immers álle inwoners van Het Hogeland.

Het Hogeland moet een gemeente zijn waar jong en oud met plezier kunnen wonen, werken, leven en recreëren.

De gemeente heeft de afgelopen jaren veel nieuwe taken gekregen. Jeugdzorg, WMO, de participatiewet. De beleidsvrijheid hierbij is niet erg groot. GemeenteBelangen wil beleidsvrijheid in Het Hogeland in kaart brengen, zodat daar waar het kan en/ of nodig is maatwerk geleverd kan worden.

### KINDERGEMEENTERAAD

GemeenteBelangen is er een groot voorstander van om zowel op basisscholen als in het voortgezet onderwijs aandacht te besteden aan de werking van ons democratisch systeem. Een kindergemeenteraad of debatwedstrijd waarbij wordt samengewerkt tussen scholen en de gemeenteraad ondersteunen wij dan ook van harte!

## 2. STERKE ECONOMIE EN HAVENS

Het Hogeland is een gemeente met een grote diversiteit aan economische activiteiten. Van oudsher zijn we een landbouwgebied, en via een sterk MKB is ons gebied doorontwikkeld tot een gemeente met grote industrieën.

Onderzocht moet worden of er in samenspraak met de provincie mogelijkheden zijn om grote (industriële) bedrijven die nu in de kern van een dorp gevestigd zijn en die daar eigenlijk niet meer passen, buiten de dorpskern aan de rand van dit dorp te huisvesten.

### UITBREIDING MET DRAAGVLAK EN RESPECT VOOR DE OMGEVING

Belangrijk bij bedrijvigheid in of nabij een woonomgeving is het draagvlak vanuit de samenleving en hart voor de omgeving en cultuurhistorie vanuit de bedrijven.

Rondom Bedum en Winsum moet gekeken worden naar uitbreidingsmogelijkheden en herontwikkeling en vernieuwing van bestaande bedrijventerreinen.

De Eemshaven is naast energiemotor ook hét datacenter van Nederland aan het worden. Het belang van de Eemshaven voor onze nieuwe gemeente kan niet overschat worden en vraagt Het Hogeland een Eemshavenvriendelijke gemeente te zijn. Uitbreiding van de Eemshaven, zelfs zeewaarts, moet bespreekbaar blijven.

Bij de haven van Noordpolderzijl gaan wij uit van de realisatie van een Spoelzee

Lauwersoog moet zowel vanaf het water als het land goed bereikbaar zijn en blijven. De haven kent een mooie diversiteit aan bedrijven, naast vissers ook recreatie en MKB.

Er dient nieuw perspectief voor Pieterburen te komen.

GemeenteBelangen is van mening dat onze eilanden, Rottumerplaat en Rottumeroog, toegankelijker moeten worden voor onze inwoners.

Wij zijn er geen voorstander van om schaarse hectares grond in of nabij de Eemshaven te bestemmen voor zonnepanelen.

Meer grootschalige windenergie op land is niet gewenst. Op de Noordzee is ruimte voor windenergie. Aantasting van ons landschap door grote zonneweides of extra windmolenparken is niet gewenst.

#### HAVENWETHOUDER EN VESTIGINGSBELEID

Wij pleiten voor een havenwethouder in Het Hogeland. Beheer van havens is gespecialiseerd werk. Optimaal beheer is dus wenselijk.

Onderzocht moet worden of er in samenspraak met de provincie mogelijkheden zijn om grote (industriële) bedrijven die nu in de kern van een dorp gevestigd zijn en die daar eigenlijk niet meer passen, buiten de dorpskern aan de rand van dit dorp te huisvesten.

Belangrijk bij bedrijvigheid in of nabij een woonomgeving is het draagvlak vanuit de samenleving en hart voor de omgeving en cultuurhistorie vanuit de bedrijven.

#### DORPENBELEID

Centrumdorpen blijven centrumdorpen, we willen geen verdere centralisatie of verzwakking van huidige winkelkernen.

De gemeente laat de regie over winkeltijden los.

De kleinere dorpen mogen niet vergeten worden. Een kernenbeleid waarbij financiële middelen gereserveerd worden kan hierbij uitkomst bieden.

#### REVOLVEREND FONDS VOOR BEDRIJFSOVERNAMEN

Een Economisch Bureau dient de lokale ondernemers actief te ondersteunen. Onderzocht moet worden of een overheidslening, een zogenaamd revolverend fonds, mogelijkheden schept waardoor bedrijfsovernames gemakkelijker gerealiseerd kunnen worden.

Wij zijn van mening dat we ons als ZZP regio nog beter in de markt kunnen zetten.

#### SPOELZEE

Bij de haven van Noordpolderzijl gaan wij uit van de realisatie van een Spoelzee en het aantrekkelijk en op monumentaal peil houden van het haventje en 't Zielhoes door de gemeente.

### 3. WERKGELEGENHEID VOOR IEDEREEN

GemeenteBelangen wil dat iedereen meedoet aan de samenleving. De Gemeente moet daarbij het goede voorbeeld geven.

De gemeente Het Hogeland beschikt over een bovengemiddelde hoeveelheid MKB bedrijven. We moeten ons meer en meer gaan profileren als een compleet bereikbaar en toegankelijk gebied waar nieuwvestiging makkelijk mogelijk moet zijn.

## CAMPUS HET HOGELAND

Interessant zou zijn om te kijken of Het Hogeland een campus kan ontwikkelen voor de overlopende studentenstad Groningen, Zernike ligt bijna in Het Hogeland!

We beschikken over bovengemiddeld veel stations in Het Hogeland. We willen zo veel mogelijk dorpen daaraan ontsluiten, er moeten ook voldoende treinen rijden. De aansluiting met de rest van de regionale en landelijke dienstregelingen moet goed blijven en kan zelfs verbeterd worden.

## 4. BETAALBAAR EN VEILIG WONEN

Veilig wonen is meer dan wonen in een buurt waar de omgeving veilig is. De landelijke overheid heeft jarenlang de veiligheid van Groningers niet serieus genomen. Terwijl gaswinsten werden behaald werd het Groninger gasveld leeggehaald zonder oog voor veiligheid.

De landelijke overheid is na de aardbeving bij Huizinge gestart met het beheersbaar maken van het probleem Groningen. Daarbij is vooral gekeken naar het minimaliseren van de gevolgen van aardbevingen voor de schatkist, en niet naar het minimaliseren van het risico of de gevolgen van aardbevingen voor Groningers. De Haagse politiek heeft niet de moed gehad dit beleid te veranderen. Een parlementaire enquête is gewenst.

## GEMEENTE ALS STEUN EN TOEVERLAAT

De gemeente Het Hogeland moet opkomen voor de belangen van haar inwoners. Het Hogeland verdient dan ook een burgemeester die de barricaden op wil om er voor te zorgen dat ons recht wordt gedaan!

## RECHTSBIJSTANDSFONDS

We zien dat op dit moment alleen de rechterlijke macht Groningen recht doet.

GemeenteBelangen wil inzetten op een collectieve rechtsbijstandsverzekering voor de getroffen inwoners. Er is dringend behoefte aan jurisprudentie.

Genoegdoening is breder dan een gerepareerd huis en financiële compensatie.

## RUIMTE VOOR WONINGBOUW

Vergeet de Stad, kom naar het Wad; GemeenteBelangen ziet mogelijkheden om gebruik te maken van de overkokende particuliere woningmarkt in Groningen. De Stad Groningen vervult een centrumfunctie voor de regio en ontvangt daarvoor geld uit het gemeentefonds. Het zou logisch zijn dat kernen die dicht bij de Stad liggen, nog meer dan nu, mogelijkheden krijgen om te groeien. Het Hogeland moet zich hier stevig voor inzetten.

Wij vinden het belangrijk dat er voldoende en betaalbare huurwoningen zijn. Dit helpt om starters vast te houden in deze regio. Betaalbaar en veilig wonen raakt ook aan betaalbaar en veilig in je huis wonen, ook in gesprekken met woningbouwcoöperaties moet dit aan de orde komen. Woningcorporaties moeten en kunnen beter inspelen op de vraag naar betaalbare huisvesting en extra levensloopbestendige woningen en starterswoningen, die zo mogelijk dicht bij voorzieningen worden ontwikkeld.

In grote delen van onze gemeente is een schrijnend tekort aan levensloopbestendige woningen, denk aan Bedum, Uithuizen en Winsum. Betaalbare grond blijkt in dorpen vlak bij Groningen het grote probleem. De gemeente zou in alle grondexploitaties ruimte moeten vrijmaken voor de combinatie huur/koop voor deze doelgroep.

Hierdoor ontstaat ook hoognodige doorstroming op de woningmarkt zodat starters en jonge gezinnen een woning kunnen kopen en daarmee weer huurwoningen vrijvallen voor jongeren. Daarom is een inzet op extra levensloopbestendige woningen zeer waardevol.

#### VERPAUPERING

Behoud van authentieke woningen is prima, verpaupering niet. Je zal er maar naast wonen. Daarom is GemeenteBelangen er voorstander van om eigenaren hier niet alleen op aan te spreken, maar er als gemeente ook op te handhaven. Verpaupering creëert namelijk onveiligheid.

#### ERFGOEDCOMMISSIE EN BESCHERMING VAN ONS WAARDEVOL CULTUURLANDSCHAP

GemeenteBelangen constateert dat behoud van- en zorg voor cultureel erfgoed belangrijke aandachtspunten zijn in een tijd van herstel of vervanging van panden of buurten wegens mijnbouwschade en allerlei veranderingen in de openbare ruimte zoals de energietransitie. Dat vergt een veel actiever beleid dan tot dusver.

#### 5. ZORG IN DE DORPEN. RUIMTE AAN DE COOPERATIE-GEDACHTE

Oud worden in het eigen dorp is de laatste jaren geen zekerheid meer in Het Hogeland.

Zorginstellingen trekken zich terug in centrumclusters en gespecialiseerde ouderenzorg.

Iedereen hoort er bij in de samenleving, daar mag geen zorgbeleid afbreuk aan doen!

#### MEER OUDERENVOORZIENINGEN

Daarnaast blijven wij er voor strijden dat zorgbedden en gespecialiseerde ouderzorg teruggehaald worden naar Het Hogeland. Dit is ook goed nieuws voor de werkgelegenheid.

De gemeente moet een zorgvisie ontwikkelen die breed gedragen wordt, ook door aanbieders en vastgoedpartijen.

Omdat het om publiek geld gaat is transparantie over financiële afspraken van het grootste belang. Wij vinden dat de ouderenzorg niet verder afgebroken mag worden!

In de afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd en gebeurd in het sociaal domein (jeugdzorg, Wmo, participatie). De bezuinigingen die van rijkswege zijn doorgevoerd hebben geleid tot grote financiële uitdagingen. We ontkomen er niet aan om ook in de komende jaren daar de nodige middelen in te steken.

#### DE INCLUSIEVE SAMENLEVING

GemeenteBelangen hecht veel belang aan de inclusieve – gelijkwaardige - samenleving, waarbij het niet uitmaakt of je gezond of minder gezond bent – iedereen is gelijkwaardig en kan meedoen in de samenleving. We zetten hier voluit op in.

De komende jaren willen wij op dit vlak werken aan tien bouwstenen:

- Beschermende woonvormen, ruimte aan de coöperaties en eigen regie voor de inwoners. De gemeente moet faciliteren, begeleiden en ondersteunen.
- Inclusief onderwijs is dichtbij, kinderen en ouders krijgen de juiste hulpmiddelen.
- Gelijke kansen op werk en inkomen voor alle inwoners. Hier moet duidelijk over gecommuniceerd worden.
- Toegankelijke en betaalbare zorg. Door samenwerking tussen professionals en gemeente ontstaat een één loket benadering. Op dorp of wijkniveau is de bereikbaarheid en toegankelijkheid goed geregeld.
- Fysieke toegankelijkheid en bereikbaarheid, de gemeente draagt hier zorg voor.
- Digitale toegankelijkheid en bereikbaarheid, de gemeente loopt hierin voorop en spoort anderen hiertoe aan.
- Mobiliteit en vervoer, het openbaar vervoer en halteplekken zijn toegankelijk voor alle inwoners en verbindingen sluiten goed op elkaar aan.
- Begroting, budget en afrekening van het sociaal domein is transparant en tijdens uitvoering in te zien. Het moet voor inwoners begrijpelijk worden!
- De inclusie agenda. De gemeente is verantwoordelijk voor implementatie van het VN verdrag en voert dit consequent uit.

De inclusie coördinator. Er is een gemeentelijke coördinator die toeziet op uitvoering van het VN verdrag

## 6. STERK VERENIGINGSLEVEN;

Iedereen moet kunnen sporten, ontspannen en kunnen genieten van zijn of haar woonomgeving. Een dorp moet leven! Door verenigingen, die een maatschappelijke bijdrage leveren welke past bij gemeentelijke doelstellingen, financieel te ondersteunen draagt de gemeente hier aan bij.

### STEL DORP EN WIJKBUDGETTEN IN

De gemeente Het Hogeland zou moeten onderzoeken of dorps- of wijkbudgetten een optie zijn voor de nieuwe gemeente. Zo krijgt elk dorp kansen.

### MEER SPORTEN

De Hogeland gemeenten beschikken over veel sportvoorzieningen, maar zijn hier nogal verschillend mee om gesprongen. De sportvoorzieningen moeten optimaal worden benut.

GemeenteBelangen wil dat Het Hogeland evenementen sponsort als deze bijdragen aan de door de gemeente gewenste uitstraling. Door bij te dragen aan bestaande initiatieven worden deze versterkt.

### CULTURMANIFEST EN VERNIEUWING

Kunst en cultuur zijn overweldigend aanwezig in Het Hogeland. Het Hogeland is dé schatkamer als het gaat om de geschiedenis van borgen en middeleeuws kerkelijk erfgoed. Het zou mooi zijn als hier meer beleving bij gecreëerd wordt. Oude borglocaties kunnen nog beter zichtbaar gemaakt worden.

## 7. ONDERWIJS OP PEIL EN BEREIKBAAR;

Wij zien liever dat scholen samenwerken dan dat scholen vertrekken. Wij steunen kleine scholen die goed onderwijs leveren. Getalsnormen zijn daarbij onbelangrijk. Wij vinden

dat de meeste kinderen uit Het Hogeland ook in Het Hogeland naar school moeten kunnen.

#### PASSEND ONDERWIJS

Echt passend onderwijs betekent dat elk kind onderwijs krijgt dat past bij zijn of haar mogelijkheden of kwaliteiten. Dit onderwijs moet in, of in ieder geval in de nabijheid van de eigen woonplaats kunnen plaatsvinden.

#### 8. OMGEVING IS AANTREKKELIJK EN SCHOON!

Onze woonomgeving moet aantrekkelijk en schoon zijn.

GemeenteBelangen wil projecten stimuleren waarbij zwerfafval wordt ingezameld, begin daarbij op scholen!

#### ONKRUID TE LIJF!

De gemeente heeft de mogelijkheid om beheer en handhaving samen met de burgers uit te voeren. Een uitgewerkt plan en evaluaties zijn leidend voor het budget.

#### 9. HOGELAND MOET BETER BEREIKBAAR WORDEN

Wij willen dat de infrastructuur en het vervoer op Het Hogeland optimaal zijn. Glasvezelinfrastructuur is eigenlijk een nutsvoorziening en voor het gehele Hogeland van essentieel belang zodat alle inwoners hiervan gebruik kunnen maken.

De verbindingen naar Groningen, Duitsland en Friesland moeten goed zijn. Bereikbaarheid is vaak ook een kwestie van tijd.

#### ONZE LANGE TERMIJN AMBITIE

- Verdubbeling van de Eemshavenweg; met de auto in 25 minuten van de Eemshaven naar het Julianaplein.
- Een betere verbinding tussen Stad en Wad, zeker voor het Marnegebied
- In 30 minuten van Lauwersoog naar de Eemshaven
- Een logische en hoogwaardige ontsluiting tussen Winsum / Onderdendam / Middelstum
- Treinverbinding Eemshaven Groningen naar 1 keer per half uur, met goede aansluiting op de NS treinen

De bereikbaarheid van Winsum en de Marne is een enorm zorgpunt met een lange geschiedenis. Dit moet beter, al vergt dit waarschijnlijk een lange adem.

#### MEER FIETSPADEN

Een fietsstrategie is voor Het Hogeland noodzakelijk. Richting de provincie kunnen wij aantonen dat behalve de kernen Bedum en Winsum meer plaatsen gebaat zijn bij verbeterde fietspaden.



## 10. WE ZIJN EEN AANTREKKELIJK TOERISTISCH GEBIED

Het Hogeland is een parel die nog in de oester zit. Een Hogelandster VVV, die professioneel wordt opgezet en ondersteund door vrijwillig bemande regio vvv's, kan bijdragen aan een optimale uitstraling van ons gebied.

Als we toeristenbelasting afschaffen betekent dit dat de inwoners van Het Hogeland gaan betalen voor voorzieningen die we voor toeristen aanleggen. Dit kan niet de bedoeling zijn.

Wij vinden dat de opbrengsten van deze belasting in een fonds of reserve moeten worden gestort waaruit investeringen betaald kunnen worden, hoofdzakelijk infra en gerelateerd aan de toeristische structuur.

GemeenteBelangen wil dat de baden gaan samenwerken. Met een winterpas/zomerpas kunnen abonenthouders van een openluchtbad in de winter gebruik maken van een overdekt bad en andersom.

Recreatievaart moet de ruimte krijgen in het Hogeland.

De Sportvisserij is zeer actief in Het Hogeland. De gemeente kan profiteren van kennis en kunde van de sportvissers bij beheer en onderhoud van waterpartijen. Het zou mooi zijn als oudere sportvissers de mogelijkheid krijgt om in de nabijheid van hun woning hun hobby te beoefenen in vijvers in dorpen. Dit kan ook samen met jongeren en worden georganiseerd.

Het Lauwersmeergebied is een uniek natuurgebied, immens groot en biedt wat GemeenteBelangen betreft nog veel meer kansen tot recreatie en natuurbeleving.

## 11. WE GAAN GOED OM MET DE FINANCIEN

Lokale lasten blijven binnen de perken. Het Hogeland hoort bij de goedkoopste 40% gemeenten.

We streven naar een meerjaren dekkende begroting.

We hanteren een fatsoenlijk OZB tarief voor onze industrie, immers de sterkste schouders dragen de zwaarste last.

## 12. KRACHT IN DE SAMENLEVING BRENGEN IS PRIMA, MAAR HET MOET NIET LEIDEN TOT EEN VERGROTING VAN DE TWEEDELING IN DE MAATSCHAPPIJ

De gemeente kan veel leren van de kennis en expertise van haar inwoners, uiteindelijk hebben we elkaar hard nodig om de juiste beslissingen te kunnen nemen. De gemeente zou daarom beter kunnen spreken van Denktanks in plaats van Klankbordgroepen

GemeenteBelangen steunt echte inwonersinitiatieven.

GemeenteBelangen is blij met de kracht in de dorpen, maar ziet tegelijkertijd dat niet alle wijken even actief kunnen zijn. GemeenteBelangen ziet daarom meerwaarde in opbouwwerk in wijken en dorpen.

# GemeenteBelangen Het Hogeland

## SPEERPUNTEN

- ♥ Iedereen is gelijk en krijgt gelijke kansen in Het Hogeland
- ♥ Werken aan werk, zowel in dorpen als in de havens
- ♥ Goede verbindingen, fiets, auto, bus, trein EN snel internet
- ♥ Investeren in schone en veilige straten, wijken en dorpen
- ♥ Eemshaven behouden voor Het Hogeland, Lauwersoog verder ontwikkelen
- ♥ Minder papierwerk voor (dorps)verenigingen
- ♥ Vrij te besteden dorps- en wijkbudgetten
- ♥ Zonnepanelen op daken en niet op goede grond, grote windmolens op zee
- ♥ Grote projecten mogen niet duurder worden, er moet geld naar álle dorpen gaan
- ♥ Meer ouderenhofjes en starterswoningen
- ♥ Toerisme kan groeien, de gemeente helpt daarbij
- ♥ Rechtsbijstand voor aardbevingsgedupeerden
- ♥ Voorzieningen behouden, niet sluiten.
- ♥ In elk dorp een goede plek voor de jeugd!
- ♥ Plannen Melkfabriek Bedum herzien
- ♥ Onderdendamsterweg Winsum beter aansluiten op Ranum
- ♥ Eemshavenweg verdubbelen;  
In 25 minuten van Stad naar 't Wad

**STEM 21 NOVEMBER 2018 op GB HET HOGELAND!**